

Biuletyn Informacyjny 4(48)/2015

*Najserdeczniejsze życzenia
szczęśliwych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomysłowości i sukcesów
w nadchodzącym 2016 Roku*

Dyrekcja CBMiM PAN

Redakcja Biuletynu

Biuletyn 4

- 123. posiedzenie Rady Naukowej
- Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla Prof. Stanisława Penczka
- XVIII Międzynarodowe Sympozjum „Advanced in the Chemistry of Heteroorganic Compounds”
- Zastosowanie współczesnych technik spektrometrii mas w badaniach „omicznych” – co to znaczy?
- Konkurs przeprowadzony przez NCN rozstrzygnięty
- Spotkanie dyrektora Centrum z pracownikami naukowymi
- Studium Doktoranckie informuje

21 grudnia 2015 roku odbyło się 123. posiedzenie Rady Naukowej Centrum

W tym roku odbyło się po raz ostatni posiedzenie Rady Naukowej. Poza stałymi punktami programu (przyjęcie protokołu i programu Rady) miały miejsce następujące wydarzenia.

Prof. S. Słomkowski pogratulował prof. Stanisławowi Penczkowi Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w obszarze nauk chemicznych i o materiałach.

Następnie poinformował, że prof. Marek Potrzebowski został pozytywnie zaopiniowany przez komisję na stanowisko Dyrektora Centrum na kadencję 2016-2019.

Ponadto członkowie Rady Naukowej poznali nowego Dyrektora ds. Ogólnych i Technicznych mgr. Krzysztofa Ławińskiego.

Dyrektor ds. Ogólnych i Technicznych
mgr Krzysztof Ławiński

Prof. Marek Potrzebowski przedstawił projekt restrukturyzacyjny, który został pozytywnie zaopiniowany przez Wydział III PAN i złożony w Ministerstwie.

W dalszej części posiedzenia, lider nowej grupy badawczej dr Viktor Iaroshenko zaprezentował swoje plany naukowe, a Rada zatwierdziła wniosek o utworzeniu dla niego Samodzielnej Pracowni Katalizy Homogenicznej i Projektowania Molekularnego.

Dr Viktor Iaroshenko

Sprawozdanie Komisji ds. oceny pracowników naukowych o wynikach oceny asystentów i adiunktów CBMiM za okres 2010-2014 zreferowała prof. Barbara Nawrot. Analiza dorobku naukowego asystentów i adiunktów wykazała, że dla 30% osób wymagana jest analiza przyczyn ich niskiej wydajności naukowej.

Ponadto naniesiono korektę w regulaminie konkursów na stanowiska pracowników naukowych w CBMiM dotyczącą skrócenia do 60 dni terminu składania dokumentów od daty ogłoszenia konkursu na stanowiska profesora nadzwyczajnego, profesora zwyczajnego i profesora wizytującego.

Rada Naukowa wszczęła przewod doktorski mgr inż. Annie Chwiałkowskiej,

- temat pracy doktorskiej: „Badania nad wpływem cytochromu c na procesy oksydacyjnych uszkodzeń 2-tiourydyno-RNA”,
- promotor – prof. Barbara Nawrot.

mgr inż. Anna Chwiałkowska

Na zakończenie prof. Marek Potrzebowski podziękował prof. Stanisławowi Słomkowskiemu za sprawne zarządzanie Centrum podczas trwania Jego kadencji (2008-2015).

Podziękowania dla prof. S. Słomkowskiego

Następnie wszyscy uczcili lampką szampana nowo oddane pomieszczenie dla celów seminaryjnych.

Otwarcie nowej sali seminaryjnej

Barbara Jeżyńska

Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla Prof. Stanisława Penczka

Prof. Stanisław Penczek z naszego Centrum 30 października 2015 otrzymał Nagrodę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w obszarze nauk chemicznych i o materiałach. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się 2 grudnia 2015 na Zamku Królewskim w Warszawie. Nagroda została przyznana za opracowanie teorii polimeryzacji z otwarciem pierścienia i jej wykorzystania do syntezy polimerów biodegradowalnych. Monomery stosowane w tej grupie procesów polimeryzacji są związkami heterocyklicznymi. Ich polimeryzacja skutkuje utworzeniem polimerów zawierających w łańcuchach atomy tlenu, fosforu lub azotu. Cykl badań, które Fundacja na rzecz Nauki Polskiej nagrodziła, prof. S. Penczek rozpoczął na początku lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Obiektami były, między innymi, polimery otrzymywane na drodze polimeryzacji jonowej i pseudojonowej 1,3,5-trioksanu, 1,3-dioksolanu, tetrahydrofuranu, oksiranów, cyklicznych cząsteczek siarki, siarczku propylenu, cyklicznych estrów kwasów karboksylowych (laktonów, laktydów), fosforanów i fosfinianów. W wyniku badań zostały poznane mechanizmy reakcji uczestniczących w procesach polimeryzacji, określono strukturę centrów aktywnych i zbadano jakie równowagi występują między różnymi ich formami, wyznaczono wartości stałych szybkości reakcji elementarnych uczestniczących w procesach polimeryzacji.

Opracowana przez prof. S. Penczka teoria polimeryzacji monomerów heterocyklicznych stała się istotnym elementem wiedzy o procesach polimeryzacji. Jest omawiana w większości opracowań monograficznych dotyczących procesów polimeryzacji i w podręcznikach akademickich chemii polimerów, z których korzystają studenci w wielu krajach. Osiągnięcia prof. S. Penczka znalazły zastosowanie w opracowaniu podstaw technologii syntezy polimerów biodegradowalnych przydatnych nie tylko do zastosowań ogólnych lecz również do zastosowań specjalnych w medycynie.

Serdecznie Panu Profesorowi gratulujemy.

Możemy być dumni, nagroda przyznana prof. S. Penczkowi jest już trzecią nagrodą FNP dla profesorów naszego instytutu. Uprzednio, w 2004 roku otrzymali ją profesorowie Krzysztof Matyjaszewski i Wojciech J. Stec.

Stanisław Słomkowski

XVIII International Symposium „Advanced in the Chemistry of Heteroorganic Compounds” Łódź, November 20, 2015

W dniu 20 listopada 2015 r. obradowało na terenie Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi XVIII Międzynarodowe Sympozjum „Advanced in the Chemistry of Heteroorganic Compounds”. Jest to coroczne spotkanie chemików organików prowadzących badania nad szeroko zdefiniowaną chemią heteroatomów. Jego współorganizatorami są od roku 1998 Sekcja Chemii Heteroorganicznej PTChem oraz CBMiM PAN. Od kilku lat przy jego organizacji uczestniczy również Katedra Chemii Organicznej i Stosowanej z Wydziału Chemii UŁ. Tegoroczne sympozjum zostało zadedykowane Panu prof. dr hab. Grzegorzowi Młostoniowi, wybitnemu chemikowi organikowi, aktywnemu działaczowi PTChem, kierownikowi Katedry Chemii Organicznej i Stosowanej UŁ, a od roku 2012 dziekanowi Wydziału Chemii UŁ, z okazji 65. rocznicy Jego urodzin.

Prof. Stanisław Słomkowski wita gości Sympozjum

W programie tegorocznego sympozjum znalazła się seria 45-minutowych wykładów plenarnych uzupełniona sesją plakatową i okolicznościowym wprowadzeniem poświęconym osobie Pana prof. Młostonia.

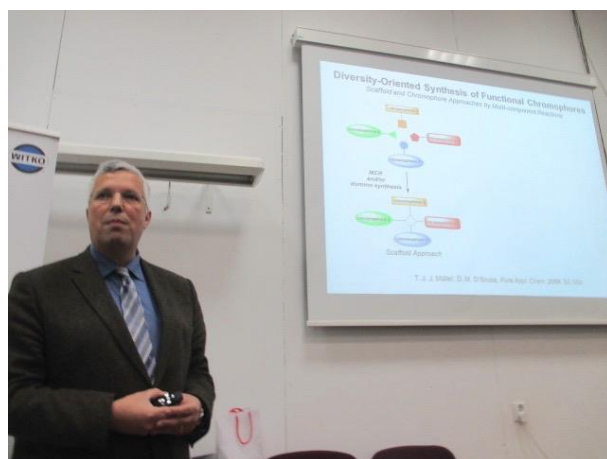
Dr hab. Jarosław Lewkowski przedstawia sylwetkę Szanownego Jubilata – prof. dr hab. Grzegorza Mlostonia

Prof. Dorota Gryko w trakcie swojego wykładu

Prof. Józef Drabowicz odczytuje list gratulacyjny Rektora Akademii im. Jana Długosza

Prof. Thomas J. J. Müller podczas swojej prezentacji

Prof. Grzegorz Mlostonia przyjmuje gratulacje oraz życzenia

Prof. Gary A. Sulikowski podczas swojego wystąpienia

Po zakończeniu części okolicznościowej rozpoczęły się obrady sympozjum, które zostały podzielone na 2 sesje referatowe i sesję plakatową. Obradami pierwszej sesji wykładowej kierował dr hab. Jarosław Lewkowski, prof. UŁ. W trakcie tej sesji wykłady wygłosili prof. Dorota Gryko (ICHO PAN, Warszawa) – „Catalytic activity of vitamin B₁₂ derivatives” i prof. Thomas J.J. Müller (Düsseldorf University, Düsseldorf, Germany) – „Diversity Oriented Synthesis of Functional Dyes Novel Sequences, Novel Structures, Novel Properties”.

Prof. Takaaki Sonoda w czasie swojego wystąpienia

W przerwie pomiędzy sesjami wykładowymi odbyła się sesja plakatowa. W czasie jej trwania uczestnicy sympozjum mieli możliwość zapoznania się z wynikami badań prowadzonych aktualnie w zespołach uczestników sympozjum zaprezentowanych na 101 plakatach o różnorodnej tematyce.

Dyskusja z Jubilatem w czasie sesji posterowej: (od lewej) prof. Takaaki Sonoda, prof. Grzegorz Młostoń, dr hab. Radomir Jasiński

Prof. Eoghan McGarrigle w trakcie swojej prezentacji

Sprawną organizacją sympozjum, które zgromadziło 135 zarejestrowanych uczestników była możliwa dzięki wysiłkowi osób tworzących Komitet Organizacyjny, w którym, poza autorem sprawozdania, pracowali: dr B. Bujnicki, mgr T. Cierpień, prof. J. Drabowicz (przewodniczący), dr J. Krysiak, prof. P. Kielbasiński, mgr B. Łukasik, dr P. Łyżwa, mgr P. Pokora-Sobczak oraz prof. W. H. Midura.

Tradycyjne zorganizowanie sympozjum bez pobierania opłaty konferencyjnej było możliwe dzięki materialnemu wsparciu, jakie Komitet Organizacyjny uzyskał od dyrekcji CBMiM PAN w Łodzi, Oddziału Łódzkiego PTChem (który pokrył koszty druku „Książki abstraktów”), władz rektorskich Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, oraz firm WITKO (ufundowanie przerwy kawowej), TriMen Chemicals S.A (ufundowanie materiałów piśmienniczych) oraz ABL&E-JASCO Polska Sp. z o. o. (wsparcie finansowe). Bezproblemowy przebieg części socjalnej sympozjum (przerwa kawowa, lunch) były natomiast zasługą Pań z bufetu pracowniczego CBMiM PAN.

Nasi znakomici goście

Pani prowadząca bufet w dbałości o siły uczestników do dalszych obrad

Pokonferencyjna kolacja – humory dopisują

Pożegnaj czas: (od lewej) prof. Takaaki Sonoda, prof. Grzegorz Młostoń, prof. Piotr Kielbasiński, prof. Józef Drabowicz, prof. Gary A. Sulikowski, prof. Eoghan McGarrigle oraz prof. Thomas J. J. Müller

Adrian Zajac

Zastosowanie współczesnych technik spektrometrii mas w badaniach „omicznych” – co to znaczy?

10 grudnia 2015 roku w naszym Centrum odbyło się posiedzenie Komisji ds. Współdziałania Nauk Chemiczno-Biologiczno-Medycznych przy Łódzkim Oddziale PAN. Chociaż Komisja jest afiliowana przy Łódzkim Oddziale PAN, to w jej skład wchodzi także osoby z wyższych uczelni naszego miasta. Spotkanie rozpoczęła prof. Barbara Nawrot, która jako Przewodnicząca wręczyła powołanym Członkom Komisji nominacje na bieżącą kadencję, tj. na lata 2015-2018.

W drugiej części zebrania dr Rafał Szewczyk (Katedra Mikrobiologii Przemysłowej i Biotechnologii Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Łódzki) wygłosił świetny wykład pt.: „Zastosowanie współczesnych technik spektrometrii mas w badaniach „omicznych””. Chociaż grono słuchaczy było bardzo zróżnicowane pod względem obszarów naukowych zainteresowań, to każdy znalazł w wykładzie wiele cennych informacji, których bezpośrednim skutkiem było wyraźne zaskoczenie, jak wiele ważnych problemów chemii i biologii można rozwiązać w bardzo krótkim czasie dzięki ogromnemu rozwojowi tej techniki badawczej. Być może największe zainteresowanie wzbudziła informacja, że dzięki sprzężeniu spektrometru masowego z laserowym skalpelem chirurg może w czasie trwania operacji sprawdzać, czy tkanka usuwana w danym momencie zawiera biologiczne „markery” nowotworu, a więc jest większa pewność usunięcia w 100% tkanki zmienionej i unika się usuwania tkanki zdrowej. Dr Szewczyk pokazał również inne zastosowania kilku typów najnowocześniejszych „kombajnów”, które chociaż może trochę mniej przemawiające do wyobraźni wszystkich słuchaczy, to jednak wzbudziły ogromne zainteresowanie w poszczególnych kręgach chemików, biologów, biologów molekularnych i biotechnologów, czego dowodem była niezwykle ożywiona i wielowątkowa dyskusja i zgłaszane propozycje współpracy. Entuzjazm słuchaczy uległ

pewnemu ostudzeniu, gdy podane zostały ceny nowoczesnych spektrometrów, aczkolwiek nie ustalono czy kwoty te obejmowały podatek VAT.

Piotr Guga

Konkurs przeprowadzony przez Narodowe Centrum Nauki dotyczący finansowania projektów badawczych rozstrzygnięty

W czerwcu 2015 r. pracownicy CBMiM PAN złożyli 13 wniosków o finansowanie projektów badawczych. Do finansowania zakwalifikowane zostały 4 następujące projekty:

1. Dr Monika Gosecka "Termo-wrażliwe, supramolekularne sieci polimerowe utworzone wskutek homodimeryzacji "klipsów" molekularnych", SONATA, ST5, 598 200 zł, 2. miejsce w rankingu Sonata ST5,
2. Prof. Piotr Kaszyński "Polarne materiały ciekłokrystaliczne na bazie klatek boranowych", OPUS, ST5, 1 260 840 zł,
3. Mgr Patrycja Maria Pokora-Sobczak, "Wybrane chiralne fosforoorganiczne tio i selenokwasy jako chiralne substancje pomocnicze w syntezie organicznej", PRELUDIUM, ST5, 150 000 zł,
4. Mgr inż. Anna Maria Chwiałkowska "Badania nad wpływem cytochromu c na procesy oksydacyjnych uszkodzeń 2-tiourydyno-RNA", PRELUDIUM, ST5, 99 500 zł.

Olga Lorencka

Spotkanie dyrektora Centrum z pracownikami naukowymi

Dnia 25 listopada 2015 roku odbyło się spotkanie dyrektora CBMiM PAN prof. Stanisława Słomkowskiego z pracownikami pionu naukowego. Podczas prezentacji dyrektor podsumował i przedstawił sytuację finansową Centrum na tle poprzednich lat. Wśród ważnych informacji znalazły się m.in. wysokość płac w Centrum na poszczególnych stanowiskach, wydatki związane z działalnością naukową oraz wysokość dotacji, jaką dostajemy z Ministerstwa. Mogliśmy też dowiedzieć się, jak wiele zależy od naszej pracy i grantów, które staramy się pozyskać. Na koniec wystąpienia profesor Słomkowski pokazał plany dotyczące restrukturyzacji CBMiM PAN oraz podziękował za współpracę w trakcie jego dyrektorskich kadencji.

Urszula Mizerska

Studium Doktoranckie informuje

Wybór nowego Samorządu Doktorantów oraz Komisji Stypendialnej CBMM PAN

W dniu 30.09.2015 na Zebraniu Doktorantów CBMiM PAN wyłoniono nową Radę Samorządu Doktorantów w składzie:

- Przewodniczący – Bartłomiej Gostyński (*Samodzielna Pracownia Modelowania Komputerowego*)
- Wiceprzewodnicząca – Dominika Jędrzejczyk (*Zakład Chemii Bioorganicznej*)
- Sekretarz – Beata Łukasik (*Zakład Chemii Heteroorganicznej*)

Pozostali członkowie:

- Justyna Krajenta (*Zakład Fizyki Polimerów*)
- Anna Lewandowska (*Zakład Chemii Polimerów*)
- Kinga Piórecka (*Zakład Inżynierii Materiałów Polimerowych*)
- Przemysław Sowiński (*Samodzielna Pracownia Struktury Polimerów*)
- Justyna Śniechowska (*Samodzielna Pracownia Badań Strukturalnych*)

Na tym samym spotkaniu wyłoniono również doktorantów wchodzących w skład Komisji Stypendialnej:

- Patrycja Pokora-Sobczak
- Aleksandra Sęda
- Edyta Wojtczak

Wybór delegata SD CBMiM PAN w skład ogólnopolskiej Rady Samorządów Doktorantów PAN

W dniu 27.11.2015 Bartłomiej Gostyński, przewodniczący Rady Samorządu Doktorantów CBMM PAN, na Zebraniu Zwyczajnym Doktorantów PAN został wybrany członkiem ogólnopolskiej Rady Samorządu Doktorantów PAN. Bartłomiej został również mianowany delegatem na Krajowy Zjazd Doktorantów, odbywający się w dniach 4 – 6.12. 2015 r. w Krakowie.

Rada SD PAN to najwyższy organ wykonawczy Samorządu Doktorantów PAN skupiający ogół uczestników wszystkich studiów III stopnia prowadzonych przez jednostki Akademii.

Zbiórka rzeczowa i koleżeńska zbiórka pieniężna

Z inicjatywy doktorantki Anny Chwiałkowskiej z Zakładu Chemii Bioorganicznej w dniach 1 – 15.12.2015. miała miejsce zbiórka rzeczowa prowadzona na rzecz 3 placówek Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi (<http://www.domdlamalucha.info/>).

W tych dniach prowadzona została także koleżeńska zbiórka pieniężna wśród pracowników Centrum, która przyniosła 1267,19 PLN środków przeznaczonych na zakup paczek świątecznych dla dzieci z ww. Domu Dziecka.

Bartłomiej Gostyński